

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI



MEGEP

(MESLEKÎ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ

6– 12 YAŞ ELBİSE ÜRETİMİ

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğrenme materyalleridir. (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlık'ta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1	3
1. 6-12 YAŞ ELBİSE KESİMİ.....	3
1.1. Model Analizi	3
1.2. Asgari Çalışma Talimatı (AÇT).....	4
1.3. Kalite Nitelikleri	4
1.3.1. 6-12 Yaş Elbise Üretimi Kalite Nitelikleri.....	5
1.4. 6-12 Yaş Elbise Kesimi	6
UYGULAMA FAALİYETİ	6
ÖĞRENME FAALİYETİ- 2	8
2. 6-12 YAŞ ELBİSE DİKİMİ	8
2.1. 6-12 Yaş Elbise Dikim Planı Hazırlama	8
2.3. 6-12 Yaş Elbise Dikimi.....	10
UYGULAMA FAALİYETİ	10
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	19
ÖĞRENME FAALİYETİ- 3	20
3. 6-12 YAŞ ÇOCUK ELBİSESİ SON ÜTÜ VE SON KONTROLÜ.....	20
3.1. 6-12 Yaş Elbise Son Ütüleme İşlemleri	20
UYGULAMA FAALİYETİ	21
3.2. 6-12 Yaş Elbise Son Kontrol İşlemleri.....	23
UYGULAMA FAALİYETİ	23
3.3.1. Kalıpta Düzeltme	28
3.3.2. Malzemede Değişiklik Yapma	28
3.3.3. Dikiş Tekniklerinde Değişiklik Yapma	28
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	30
MODÜL DEĞERLENDİRME	31
CEVAP ANAHTARLARI.....	32
ÖNERİLEN KAYNAKLAR.....	33
KAYNAKLAR.....	34

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD118
ALAN	Giyim Üretim Teknolojisi
DAL/MESLEK	Çocuk Giyim Modelistliği, Hazır Giyim Model Makineci
MODÜLÜN ADI	6–12 Yaş Elbise Üretimi
MODÜLÜN TANIMI	6–12 yaş elbise kesim, dikim, son ütü ve son kontrol işlemlerinin anlatıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	“Overlok, Ütüleme, Kesim, Giyimde Süsleme” modüllerini başarmış olmak
YETERLİK	6–12 yaş çocuk elbisesi üretmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile uygun ortam sağlandığında tekniğe uygun 6–12 yaş elbise üretimi yapabileceksiniz. Amaçlar ➤ 6-12 yaş elbise ana ve yardımcı malzemelerini tekniğe uygun olarak kesebileceksiniz. ➤ 6–12 yaş elbise üretimini tekniğe uygun olarak yapabileceksiniz. ➤ 6–12 yaş elbise son ütü ve son kontrol işlemlerini kalite niteliklerine uygun olarak yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Kumaş, makas, kesim kalıpları, toplu iğne, çizgi taşı, kesilmiş parçalar, düz sanayi dikiş makinesi (DSM)), overlok, aksesuarlar, iplik, bitmiş ürün, ütü, ölçü tablosu, mezura.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda, kazandığınız bilgi ve becerileri belirlemek amacıyla, öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme aracıyla değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Giyim denince aklımıza vücudu dış etkenlerden koruyan ve vücuda estetik kazandıran unsurların tümü gelir. Çocuklar hislerini gizleyemediklerinden onların ruhlarını okşayan, severek ve isteyerek giyebilecekleri kıyafetler hazırlanmalıdır.

6–12 yaş çocukların okul çağıdır. Kız çocuk elbiseleri süslemeleriyle renk ve modelleriyle çocuğun hoşuna gidecek tarzda olmalıdır. Mevsimine göre kısa veya uzun kollu boydan elbiseler, büzgülü etekler rahatlıkla giyilebilir.

Bu modülde 6–12 yaş elbise üretimi için model analizi yapmayı, asgari çalışma talimatlarını, kalite nitelik formlarını, makine parkını oluşturmayı öğrenecek, dikim işlemiyle ilgili bilgileri, son ütü ve son kontrol işlemleriyle ilgili bilgileri bulacaksınız.

Ayrıca çocuk elbisesi dikim ve süsleme tekniklerini öğrenerek farklı çocuk elbisesi modellerini dikebilme bilgi ve becerisini kazanacaksınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgi ve beceriler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında 6–12 yaş elbise ana ve yardımcı malzemelerini tekniğe uygun olarak kesebileceksiniz.

1. 6–12 YAŞ ELBİSE KESİMİ

1.1. Model Analizi

MODEL ANALİZİ		
Firma Adı:	Yaş Grubu: 6–12 Yaş	İş Nu.: Sayfa Nu.:
Ürün: Çocuk Elbisesi	Tarih:	Sezon:
GRAFİK ÇİZİM 		BİÇİM TANIMLAMA <ul style="list-style-type: none">➤ İnce pamuklu kumaştan➤ Eteği büzgülü➤ Kolları kısa, çift kat ve çift renk➤ Arka bele kadar düğmeli➤ Bedene pervazla geçirilmiş yaka➤ Ön ve arka beden pensli➤ Bele sonradan monte edilen kemer PARÇA LİSTESİ Desenli kumaş <ul style="list-style-type: none">➤ Ön üst parça 1 adet➤ Arka üst parça 2 adet➤ Alt kollar 2 adet➤ Ön etek parçası 1 adet➤ Arka etek parçası 2 adet Düz renk kumaş -tela <ul style="list-style-type: none">➤ Üst kollar 2 adet➤ Kemer 2 adet➤ Yaka 4 adet
MALZEME ÖRNEKLERİ 		

1.2. Asgari Çalışma Talimatı (AÇT)

Asgari çalışma talimatları, bir ürünün mümkün olduğunca aynı kalite düzeyinde üretilmesi için yol göstericidir. Üretim bölümü bu talimatlara bağlıdır. Bu modülde dikimi esas alınan 6–12 yaş elbise üretiminin AÇT'leri aşağıda verilmiştir.

ASGARİ ÇALIŞMA TALİMATLARI
Firma:
Ürün: 6–12 Yaş Elbise
Beden Nu.:
Sayfa/ İş Nu.:
Tarih/ Sezon:
DİKİŞLER <ul style="list-style-type: none">➤ Dikiş payları 1cm olmalıdır.➤ Overlok ve makine ayarlarının düzgün olmasına dikkat edilmelidir.➤ Tüm birleştirmeler 3 iplik overlok ile yapılacaktır.➤ Overlokta dikiş paylarının kesilmemesine dikkat edilmelidir.➤ Verilen işaret ve çizim kalıplarına kesinlikle uyulmalıdır.➤ Dikişlerin başlangıcında ve sonlarında sağlamaştırma yapılmalıdır.➤ Düğme dikimine özen gösterilmelidir.➤ Arka bedendeki pat üzerine ilik-düğme çalışmalıdır. Düğme elbisenin modeline ve rengine göre seçilmelidir.➤ Etek ucuna 1 cm'den kıvrıp çıma çekilmelidir.➤ Yakada tela kullanılmalıdır. Yakayı çevirdikten sonra üzerine çıma çekilmeli ve pervazla bedene geçirilmelidir.➤ Alt ve üst kolu birleştirip çift sıra büzgü alınmalıdır. Kol ağızlarına çıma çekilmelidir.➤ Yakayı hazırlarken iki yakanın birbirine eşit olmasına dikkat edilmeli pervaza ütü makinesi çekilmelidir.
ÜTÜ <ul style="list-style-type: none">➤ Ütüde kumaş özelliği göz önünde bulundurularak ütü sıcaklığı ayarlanmalıdır.
ETİKET VE AKSESUARLAR <ul style="list-style-type: none">➤ Dokuma firma etiketi yan dikişe tutturulacaktır.➤ Beden etiketi, firma etiketinin arasına takılır.➤ Süsleme gereçleri kumaşa ve modele uygun olmalıdır.➤ Kumaşa ve modele uygun düğme kullanılmalıdır.

1.3. Kalite Nitelikleri

Bir ürünün üretim sırasında sahip olması gereken nitelikleri belirtir. Kalite nitelikleri hedef değerlere bir de sınır (alt-üst) değerlere (toleranslara) sahiptir. Bu modülde dikimi esas alınan 6–12 yaş çocuk elbisesinin kalite nitelikleri aşağıda verilmiştir.



1.3.1. 6–12 Yaş Elbise Üretimi Kalite Nitelikleri

Kalite Nitelikleri					
Ürün: 6–12 Yaş Elbise					
İşlem basamağı: 6–12 Yaş Elbise Dikimi					
Nu.	Tanımlama	6 yaş	9 yaş	12 yaş	Tolerans +/-
1	Bel genişliği	26,5	31	35,5	0,5
2	Arka genişlik	11,3	12,3	13,7	0,5
3	Ön genişlik	11,3	12,3	14,1	0,5
4	Ön etek ucu genişliği	80	90	95	1
5	Boyun çevresi	27,8	29,7	32,1	0,5
6	Kavisli kol derinliği	14	15,5	17	0,5
7	Arka uzunluk	53,5	56	60	0,5
8	Ön uzunluk	33,3	38,3	43,7	0,5
9	Kol ağzı genişliği	42	44	46	1
10	Omuz genişliği	8,4	9,5	10,7	0,3
11	Kol boyu	15	16	17	1
12	Etek ucu dikiş genişliği	1	1	1	0
13	Omuzdan boy	80	82	84	1
14	Model boyu	Arka uzunluk+Etek boyu			
15	Kemer eni	6	6	6	0
16	İç dikişler	1	1	1	0
17	Arka pens boyu	10	12	14	0,2
18	Ön pens boyu	8	8,5	9	0,2
19	İlik aralığı	15	16	17	0,1
20	İç dikiş payları	1	1	1	0,2
21	Sağlamlaştırma boyu (dikiş başlangıcı, dikiş sonu)	5mm	5mm	5mm	0,2
22	Kol ağzı dikiş genişliği	1 mm	1 mm	1 mm	0
23	Uygun parçaların birleştirilmesi				
24	Dikişin görünümü				

Not: Standartlar ve toleranslar cm olarak verilmiştir.

1.4. 6–12 Yaş Elbise Kesimi

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşı gözle ya da imkânınız varsa kumaş kontrol makinesinden geçirerek kontrol ediniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşınızı masaya düzgün bir şekilde yerleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Düz boy ipliğinin kaymamasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kalıplarınızı kumaşa düz iplik yönüne ve ekonomiklik ilkesine uygun olarak yerleştiriniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşınızda tüy ve desen yönü yok ise kalıplarınızı değişik yönde yerleştirebilirsiniz.➤ Kalıpların eksiksiz yerleştirildiğinden emin olunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kalıpların etrafından çizgi taşı ile çiziniz. Pastal planı hazırladıysanız pastal kâğıdını kumaşın üzerine yerleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Leke bırakmayan ince uçlu çizgi taşı kullanınız.➤ Kalıpların kaymaması için ağırlık kullanınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ 6-12 yaş elbise kesimini yapınız. Gerekli çıtları alınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Çıt derinliğinin 0.5cm'den fazla olmamasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Tela kalıplarını tela üzerine yerleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ İnce yapışkan tela kullanınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Tela kesimini yapınız.	

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyeti sonunda yapmış olduğunuz çalışmayı aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Model analizini doğru olarak yaptınız mı?		
2. Asgari çalışma talimatını doğru olarak hazırladınız mı?		
3. Kalite niteliklerini doğru olarak belirlediniz mi?		
4. Kumaşınızı kesime doğru olarak hazırladınız mı?		
5. Kalıpları kumaşa doğru olarak yerleştirdiniz mi?		
6. Kalıplarınızı ekonomiklik ilkesine uygun bir şekilde yerleştirdiniz mi?		
7. Kesime başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini aldınız mı?		
8. 6-12 yaş elbise kesimini doğru olarak yaptınız mı?		
9. Tela kesimini doğru olarak yaptınız mı?		
10. İşi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 2

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgi ve beceriler doğrultusunda gerekli ortam sağlandığında 6-12 yaş elbise dikimini tekniğe uygun olarak yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Çocuk giyim üretimi yapan bir işletmeye giderek üretim aşamalarını inceleyiniz. Elde ettiğiniz dikim planı örneklerini derste arkadaşlarınızla paylaşınız. Ortak yönleri ve farklılıkları sebepleri ile tartışınız.

2. 6–12 YAŞ ELBİSE DİKİMİ



2.1. 6–12 Yaş Elbise Dikim Planı Hazırlama

DİKİM PLANI				
Ürün: 6-12 yaş elbise üretimi		Tarih:		
Hazırlayan:		Sezon:		
Üretim Sıra Nu.	Akış Basamakları	Çalışma Aracı	Tahmini Zaman	Ölçülen Zaman
1	Yakaya tela yapıştırma	Ütü		
2	Patı dikme	DSM		
3	Pata gaze dikişi çekme	DSM		
4	Ön-arka pensleri dikme	DSM		
5	Pensleri ütuleme	Ütü		
6	Yakayı dikme	DSM		
7	Yaka form ütüsü yapma	Ütü		
8	Yaka çıma dikişi yapma ve süsleme geçirilmesi	DSM		
9	Omuzları dikme	DSM		
10	Omuza overlok çekme	3 İplik Overlok Makinesi		
11	Ön-arka eteğe büzgü alma	DSM		
12	Eteği büzerek bedene takma	DSM		
13	Beldeki paylara overlok çekme	3 İplikli Overlok Makinesi		
14	Pervaza overlok çekme	3 İplik Overlok		

		Makinesi		
15	Yakayı bedene takma	DSM		
16	Yakaya pervaz makinesi çekme	DSM		
17	Üst kol ve alt kol parçasına birlikte büzgü alma	DSM		
18	Kolu bedene takma	DSM		
19	Kola overlok çekme	3 İplikli Overlok Makinesi		
20	Kol altı ve yan dikişi birleştirme	DSM		
21	Kol altı ve yan dikişe overlok çekme	3 İplikli Overlok Makinesi		
22	Kol ağzına makine çekme	DSM		
23	Kol ağzına süsleme geçirme	DSM		
24	Kol ütüsü yapma	Ütü		
25	Etek ucuna makine çekme	DSM		
26	Kemeri dikme	DSM		
27	Kemere süsleme geçirilmesi	DSM		
28	İlik-düğme yerlerini işaretleme	Şablon		
29	İlik açma	İlik Otomatı		
30	Düğme dikme	Düğme Otomatı		
31	Son kontrol yapma	Makas ve Kalite Nitelikleri Tablosu		
32	Son ütü yapma	Ütü		
33	Paketleme yapma	El		

2.3. 6-12 Yaş Elbise Dikimi

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Kesimden çıkan parçaları metolayınız.	➤ Meto işlemini, meto makineleri ile yapınız.
➤ Eşleme yapınız.	➤ Kumaşın tersine yüzüne dikkat ediniz.
➤ Kesimden sonra dikim aşamasında daha net ve ölçüye uygun çalışma için regula yapınız. Regula yapmak için önceden hazırlanan çizim kalıplarını kullanınız.	➤ Regula yaparken ince uçlu ve leke bırakmayan sabun ya da çizgi kalemi kullanınız.
➤ Ön ve arka beden penslerini dikiş. 	➤ Pens uçlarının sıfırlanarak bitirilmesine ve eşit olmasına dikkat ediniz.
➤ Pensleri ütöleyiniz.	
➤ Arka bedendeki kapanma paylarını kıvrarak ütöleyiniz 	➤ Çıt işaretlerini dikkate alınız.
➤ Omuzlara overlok çekiniz.	

➤ Omuzu birleştiriniz.



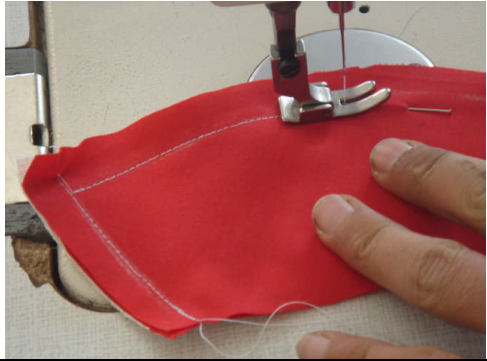
➤ Omuz dikişi yapılırken yaka oyuntusunun bir bütün olarak devam etmesine dikkat ediniz.



➤ Yakaya ve pervaza tela yapıştırınız.








➤ Parçaları yüz yüze kapatarak yaka iç dikişini dikişiniz.










➤ Yaka köşelerinde iğneyi kumaşa batırarak dönünüz.

<p>➤ Yakayı çevirip ütöleyiniz.</p> 	<p>➤ Ütülerken yaka formunu bozmamaya özen gösteriniz.</p>
<p>➤ Yaka pervazına overlok çekiniz.</p>	
<p>➤ Yaka pervazı kenarlarını kapama payı uçları ile birleştiriniz.</p>	
<p>➤ Telalı kısım üstte kalacak şekilde yakayı bedenle pervaz arasına yerleştirerek dikişiniz. ➤ (Bakınız 'Yaka Dikimi Modülü')</p>	<p>➤ Yakayı esnetmemeye dikkat ediniz. ➤ Ön ve arka ortada yaka uçlarının eşitliğine dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Payları pervaza yatırarak pervaz makinesi çekiniz.</p> 	<p>➤ Çıma dikişlerinin düzgün olmasına dikkat ediniz.</p> 
<p>➤ Pervazı omuzlarda tutturunuz.</p> 	 <p>➤ Yaka pervazı iç paylarını çıtlatınız. ➤ Süsleme gereçlerini geçirin.</p>
<p>➤ Arka beden kapama paylarına makine çekiniz.</p>	

	
<p>➤ Ön ve arka eteğe büzgü alınız.</p> 	<p>➤ Büzgüleri makinede çift sıra hâlinde alınız.</p>
<p>➤ Büzülen etekleri ön ve arka bedene yerleştirerek makine çekiniz.</p> 	<p>➤ Büzgülerin pili oluşturmamasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Beldeki paylara overlok çekiniz.</p>	<p>➤ Overlokların net olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Alt kol ve üst kolu birleştirerek makinede büzgü alınız.</p>	

	
<p>➤ Hazırlık aşamasında birleştirilerek büzgüsü alınan kolları ön kol ön bedenle yüz yüze bakacak şekilde eşleyiniz.</p>	
<p>➤ Bedeni üste alarak kol ile birlikte makineye yerleştiriniz.</p>	
<p>➤ Kolları bedene dikişiniz. ➤ Kol dikişlerini kontrol ediniz.</p>	<p>➤ Kolları esnetmeden bedene dikişiniz. ➤ Kol dikişinin net olmasına dikkat ediniz. ➤ Omuz dikişini arka bedene yatırınız</p>
<p>➤ Kolların dikiş paylarını overlok çekerek temizleyiniz.</p>	<p>➤ Overlokların net olmasına dikkat ediniz.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kolları ütöleyiniz. ➤ Kol ağzına overlok çekiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kolun formunu bozmadan düz boy iplik yönünde ütöleyiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kol ağzını 1cm'den kıvrarak ütöleyip çıma çekiniz. ➤ Üst kola ve yakaya süsleme malzemesini geçiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kıvrırma payının her yerde aynı olmasına dikkat ediniz. ➤ Kol ağzını esnetmeden makine çekmeye özen gösteriniz. 
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kol altı dikişini ve yan dikişleri dikişiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Makine dikişinin her yerde aynı olmasını sağlayınız. ➤ Çıtları ve kol dikişlerinin karşı kaşıya gelmesine dikkat ediniz. ➤ Kol oyuntusu dikiş paylarını bedene doğru yatırınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kol altı ve yan dikişlere overlok çekiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Overlok dikişinin her yerde eşit ve muntazam olmasına dikkat ediniz.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Etek ucuna overlok çekiniz. ➤ Etek ucunu 1cm'den kıvrarak ütüyüp çıma çekiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kıvrma payının her yerde aynı olmasına dikkat ediniz. ➤ Etek ucunu esnetmeden makine çekmeye özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tela yapıştırıp orta yerinden katladığınız kemere çıma dikişi çekiniz. ➤ Kemerin tam ortasına süsleme malzemesi geçiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikiş kalitesi ve görünüm önemlidir. 
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Elbisede dikişlerin ara ütüsü yapınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ütüleme işlemini düz boy iplik yönünde esnetmeden yapınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İlik ve düğme yerlerini işaretleyiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İlik-düğme yeri için işaret şablonu kullanınız. İlikleri sağ bedene, düğmeleri sol bedene işaretleyiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İşaretli yerlerde ilikleri açınız(Açtırınız). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İliklerin sağ bedende açılmasına mutlaka dikkat ediniz. Düğme çapını dikkate alınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Elde veya düğme otomatında düğmeleri dikişiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Düğmelerin sol bedene dikilmesine dikkat ediniz.

	
<p>➤ Dikilen elbisenin ipliklerini temizleyiniz, son kontrolünü yapınız.</p> 	<p>➤ Özenli çalışmayı alışkanlık hâline getiriniz.</p> <p>➤ Kalite niteliklerini göz önünde bulundurunuz.</p> <p>➤ Dikiş adımlarını ve aralıklarını kontrol ediniz.</p>

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz 6–12 yaş elbise dikimi ile ilgili çalışmalarını aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Modelin dikiş özelliklerini doğru analiz ettiniz mi?		
2. Kalite niteliklerini doğru olarak belirlediniz mi?		
3. Çocuk elbisesi dikim planını tekniğe uygun olarak hazırladınız mı?		
4. İş önlüğünü giyip gerekli güvenlik önlemlerini aldınız mı?		
5. Dikim planını verimlik ilkeleri doğrultusunda yaptınız mı?		
6. İşlemlere göre makine parkını ve aparatları doğru seçtiniz mi?		
7. Makinelerin dikime hazırlık işlemlerini doğru yaptınız mı?		
8. Ütüleme araç gereçlerini kullanıma eksiksiz olarak hazırladınız mı?		
9. Telalama işlemlerini kalite niteliklerine uygun yaptınız mı?		
10. Çocuk elbisesi dikim işlemlerinde ara ütüleme işlemlerini tekniğe uygun olarak yaptınız mı?		
11. Çocuk elbisesinin yaka dikim işlemlerini tekniğine uygun olarak yaptınız mı?		
12. Çocuk elbisesinin kol dikim işlemlerini tekniğine uygun olarak yaptınız mı?		
13. Çocuk elbisesinin pens, kemer, yaka pervazı dikim işlemlerini tekniğine uygun olarak yaptınız mı?		
14. Çocuk elbisesinin montajını kalite niteliklerine uygun olarak yaptınız mı?		
15. Modele ve kumaşa uygun süsleme yaptınız mı?		
16. Dikiş paylarının temizliğini kalite niteliklerine uygun olarak yaptınız mı?		
17. İlik yerlerinin, boylarının ve düğme dikiminin doğruluğunu kontrol ettiniz mi?		
18. Zamanı verimli kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine dönerek işlemi tekrar ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandığınız bilgileri aşağıdaki soruları cevaplayarak değerlendiriniz.

Yönerge: Değerlendirme sorularınız tamamlamalı 5 sorudan oluşmaktadır. Boşluk bırakılan yerlere uygun cevapları yazınız. Süreniz 5 dakikadır.

ÖLÇME SORULARI

1. Giysinin işlem basamakları ile bu işlem basamaklarında kullanılan makineleri gösteren forma denir.
2. Bazı dikişlerin dikiminde kaliteyi artırıp zamandan tasarruf sağlamak için kullanılmalıdır.
3. İki ya da daha fazla malzemenin bir araya getirilerek daha geniş bileşik parça yani; mamul giysi oluşturma işlemine denir.
4. Dikim işlemi, ve için yapılır.
5. Giysiyi vücuda oturtabilmek için kalıp üzerindeki bollukların giyside kapatılma işlemine denir.

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız.

Cevaplarınız doğru ise bir sonraki faaliyete geçebilirsiniz. Yanlış cevap verdiyseniz ilgili faaliyete dönerek konuyu tekrar ediniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 3

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında 6-12 yaş çocuk elbisesi son ütü ve son kontrolünü kalite niteliklerine uygun olarak yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA




Çocuk elbisesi üretimi yapan işletmelere giderek son ütü ve son kontrol işlemlerinin nasıl yapıldığını araştırınız. Elde ettiğiniz bilgileri sınıf içinde arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. 6–12 YAŞ ÇOCUK ELBİSESİ SON ÜTÜ VE SON KONTROLÜ

3.1. 6–12 Yaş Elbise Son Ütüleme İşlemleri

Dikiş dikilirken yapılan işlemlerin düzgün ve net olması, çalışmalarını kolaylaştırması yönünden ütüleme büyük önem taşır. Ütüleme işlemine başlamadan önce ütü masasının ve ütü altının temiz olmasına özen gösteriniz. Ütü ısısını elbisenin kumaş özelliğine göre ayarlayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Ütü ve ütüleme ortamını hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ütülemeyi aydınlık bir yerde yapınız.➤ Ütü altının ve ütü yapılacak yerin temiz olmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaş özelliğine göre ütü ısısını ayarlayınız.➤ Ütülemede el tutuş şekillerine dikkat ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ütüleme işlemini önce kumaşın bir parçasında deneyiniz. 
<ul style="list-style-type: none">➤ Formuna uygun olarak yakayı ütüleyiniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Ütüleme işleminden kaynaklanan parlamaları parlayan yere göre buhar püskürterek gideriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kolların ütüsünü formuna uygun olarak yapınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Ütülemeyi kumaşın düz boy iplik yönünde yapınız




<p>➤ Omuzları ütöleyiniz</p> 	
<p>➤ Bedenlerin ütüsünü yan dikişlerden başlayarak elbiseyi çevirerek yapınız.</p> 	<p>➤ İş güvenliğine önem veriniz.</p>
<p>➤ Etek ucunu ütöleyiniz.</p>	<p>➤ Etek ucunu esnetmeyiniz.</p>
<p>➤ Ütüleme işlemini kontrol ediniz</p> 	<p>➤ Hatalı ütü izleri varsa düzeltiniz</p> 
<p>➤ Ütü fişini prizden çıkarınız.</p>	<p>➤ Ütüyü kordondan çekerek prizden çıkarmayınız.</p>




3.2. 6–12 Yaş Elbise Son Kontrol İşlemleri





Çocuk elbisesinin ütülenmesinden sonra son kontrol işlemleri yapılır. Çocuk elbisesi dikimi sonunda istenen ölçütlere uygunluğu değerlendirilir. Bu değerlendirmede duruş formuna, ölçülerine, kullanılan malzemenin uygunluğuna bakılır. Böylece kumaş, yardımcı malzeme, kesim gibi kalite unsurları ve özellikleri olan süsleme kalitesi ayırt edilmiş olur.



UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Son kontrol yapılacak çalışma ortamını hazırlayınız.</p>	
	
<p>Duruş Formu Kontrolü</p> <p>➤ Çocuk elbisesini ölçüye uygun canlı ya da cansız mankene giydiniz.</p>	
<p>➤ Manken üzerinde kolların duruşunu kontrol ediniz.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Manken üzerinde yaka formunu ve duruşunu kontrol ediniz. 	
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Elbise boyu ve etek ucu formunun modele uygunluğunu kontrol ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikişlerin kalite niteliklerine uygunluğunu kontrol ediniz. ➤ Leke ve iplik kalıntılarını kontrol ediniz. ➤ Ütüleme kalitesini kontrol ediniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikişte kayma, kopma, açılma, büzülme kontrolü yapınız.
<p>Ölçü Kontrolü</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ölçü kontrolü için bitmiş ürün çocuk elbisesi, masa, mezura, kâğıt, kalem, kalite nitelikleri ve ölçü kontrol listesini çalışma ortamında hazırlayınız. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Son ütüsü yapılan çocuk elbisesini masa üzerine yerleştiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ölçü alınacak yeri uygun pozisyonda masaya yerleştiriniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çocuk elbisesi üzerinden omuz genişliği ölçüsünü alınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Alınan ölçüleri not ediniz. ➤ Ölçüleri alırken ürünü gerdirmeyiniz, fazla bol bırakmayınız.

	
<p>➤ Çocuk elbisesi üzerinden yaka genişliği ve boyunun ölçüsünü alınız.</p> 	<p>➤ Ölçü alınacak yeri uygun pozisyonda masaya yerleştiriniz.</p>
<p>➤ Çocuk elbisesi üzerinden yaka çevresi ölçüsünü alınız.</p> 	<p>➤ Alınan ölçüleri not ediniz.</p>
<p>➤ Çocuk elbisesi üzerinden kol boyu ve kol oyuntü ölçüsünü alınız.</p>	<p>➤ Ölçü alınacak yeri uygun pozisyonda masaya yerleştiriniz. ➤ Alınan ölçüleri not ediniz.</p>

	
<p>➤ Çocuk elbisesi üzerinden kol ağzı genişliği ölçüsünü alınız.</p> 	<p>➤ Ölçü alınacak yeri uygun pozisyonda masaya yerleştiriniz. ➤ Alınan ölçüleri not ediniz.</p>
<p>➤ Ön genişlik ve arka genişlik ölçüsünü alınız</p> 	<p>➤ Alınan ölçüleri not ediniz.</p>
<p>➤ Arka ortadan elbise boyu ölçüsünü alınız.</p> 	<p>➤ Ölçü alınacak yeri uygun pozisyonda masaya yerleştiriniz. ➤ Alınan ölçüleri not ediniz.</p>
<p>➤ Ön ve arka bedende pens boyu ölçülerini alınız</p>	

	
<p>➤ Çocuk elbisesi üzerinden etek ucu genişliği ölçüsünü alınız.</p> 	<p>➤ Alınan ölçüleri not ediniz.</p>
<p>➤ Alınan ölçüleri kalite nitelikleri ve ölçü kontrol listesi ile karşılaştırınız.</p>	<p>➤ Ölçü kontrolünde görülen ölçü sapmalarının, toleransların dışına çıkmaması gerekir.</p>
<p>Malzeme Uyum Kontrolü</p> <p>➤ Bitmiş ürün çocuk elbisesini inceleyerek malzeme uyum kontrolünü yapınız.</p>	
<p>➤ Çocuk elbisesi kumaşının modele uygunluğunu kontrol ediniz.</p>	
<p>➤ Çocuk elbisesi kumaşına uygun tela kullanılıp kullanılmadığını kontrol ediniz.</p>	
<p>➤ Renk, kumaş ve modele uygun düğme kullanımını kontrol ediniz.</p>	
<p>➤ Dikiş ipliğinin kalitesi, kalınlık-incelik ve renginin kullanılan kumaşa uygunluğunu kontrol ediniz.</p>	
<p>➤ Süsleme malzemesinin uygulanış şeklini kontrol ediniz.</p>	

3.3. 6–12 Yaş Çocuk Elbisesinde Kritikler Doğrultusunda Düzeltme İşlemleri

3.3.1. Kalıpta Düzeltme

Çocuk elbisesi canlı veya ölçülere uygun cansız mankene giydirilir. Beden ölçüleri bakımından uyum gözlenir. Gerekli olan ölçü farkları not edilir. Eğer gerekli görülürse ihtiyaçlar doğrultusunda kalıpta değişiklikler yapılır. Gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra yeni bir kalıp oluşturulur. Bu kalıp ile yeni bir deneme yapılır.

3.3.2. Malzemede Değişiklik Yapma

6-12 yaş elbise üretimi için seçilen ana ve yardımcı malzemelerin birbirleri ile uyumuna ve modelle olan uyumuna bakıldıktan sonra gerekli görülen değişiklik yapılır. Eğer değişiklik gerekli görülürse yeni seçilen malzeme ile örnek dikim yapılmalı ve malzeme uyumu yeniden gözden geçirilmelidir.

3.3.3. Dikiş Tekniklerinde Değişiklik Yapma

6–12 yaş elbise üretimi esnasında tercih edilen dikiş tekniği kumaşa, modele ve süslemeye uygun olmayabilir. Böyle bir durumda dikiş tekniklerinde değişiklik yapılmalı ve yapılan değişikliklere göre örnek dikim gerçekleştirilmelidir.

KONTROL LİSTESİ

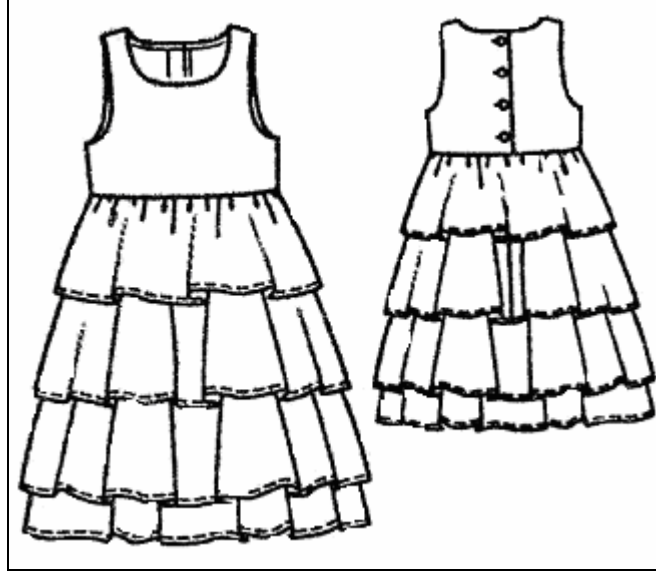
Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Çalışma ortamının temizliğini kontrol ettiniz mi?		
İş önlüğünü giyip gerekli güvenlik önlemlerini aldınız mı?		
Ütü ayarlarını kumaşa uygun yaptınız mı?		
Çocuk elbisesi ütüleme işlem sırasına göre son ütüleme işlemlerini yaptınız mı?		
Çocuk elbisesinin form ütüleme işlemlerini tekniğe uygun yaptınız mı?		
Çocuk elbisesinin duruş formu kontrolünü tekniğe uygun yaptınız mı?		
Çocuk elbisesi ölçü kontrolünü tekniğe uygun yaptınız mı?		
Çocuk elbisesi malzeme uyum kontrolünü tekniğe uygun yaptınız mı?		
Çalışmalarınızı planlanan zamanda tamamladınız mı?		
0. Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		
1. Verimlilik ilkelerine uydunuz mu?		
2. İşinizi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME



Yukarda önden ve arkadan görünüşü verilen elbisenin;

- Model analizini hazırlayınız.
- Asgari çalışma talimatlarını oluşturunuz.
- Kalite niteliklerini oluşturunuz.
- Dikim planını oluşturunuz.

KONTROL LİSTESİ

Modül değerlendirmede yapmış olduğunuz çalışmayı aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1	Model analizini doğru bir şekilde yaptınız mı?		
2	Asgari çalışma talimatını modele uygun hazırladınız mı?		
3	Kalite niteliklerini modele uygun belirlediniz mi?		
4	Dikim planını modele uygun hazırladınız mı?		
5	İşinizi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa modüle geri dönerek işlemi tekrarlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Modülü başarıyla tamamlamanız için Öğrenme Faaliyeti 1, 2 ve 3'te bulunan tüm çalışmalarını değerlendirme ölçütlerine göre başarmış olmanız gerekmektedir.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-2 CEVAP ANAHTARI

1	Dikim planı
2	Aparatlar
3	Dikim
4	Birleştirmek, sağlamlaştırmak, süslemek
5	Pens

ÖNERİLEN KAYNAKLAR

- AĞAÇ, Saliha ve Birsen GÜL ÇİLEROĞLU, **Kalite Kontrol 1 Kalite ve Kalite Kavramları Hazır Giyim Üretiminde Ana ve Yardımcı Malzeme Kontrolü**, Ya-Pa Yayın Pazarlama San. ve Tic. AŞ, İstanbul, 2004.
- AĞAÇ, Saliha ve Şule ÇİVİTÇİ, **Kalite Kontrol 2, Hazır Giyim Üretim Sürecinde Kalite Kontrol**, Ya-Pa Yayın Pazarlama San. ve Tic. AŞ, İstanbul, 2004.
- ÇİLEROĞLU Birsen, Saliha AĞAÇ, **Sipariş Formu Hazırlama**, Ya-Pa Yayınları, İstanbul, 2006.
- KOCA Emine ve Fatma KOÇ, **Temel Dikiş Teknikleri 1**, Etek-Pantolon, Kök Yayıncılık, Ankara, 2006.

KAYNAKLAR

- KOMİSYON, **Kalite Kontrol Sistemleri**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1994.
- BAYRAKTAR Fatma, **Giyim**, 12.Baskı, Ankara,1998.
- ALTUNYUVASEVER Şermin, **Kadın Giyimi ve Temel Dikiş**, 2.Baskı, Ankara, 1988.
- ÖZTAŞ Sevgi, Gazi Üniversitesi Meslek Eğitim Fakültesi Giyim Öğretmenliği Bölümü, **Yayımlanmamış Ders Notları**
- SEZER Handan, Ferhan BİLGİN, Azize KAYAOĞLU, **Hazır Giyim Üretimi**, Bizim Büro Basım Evi, 2.Basım, Ankara.
- KOMİSYON, Kız Teknik Öğretim Okulları İçin, **Tekstil Uygulama**